

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

مرکز آموزشی و درمانی حضرت امام خمینی (ره) اردبیل

کوریکولوم آموزشی رزیدنتی داخلی

گروه آموزشی داخلی – دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۱۴۰۳

اسامی اعضای کمیته تدوین برنامه رشته :

سرکار خانم دکتر سمیه متین

سرکار خانم دکتر آناهیتا ذاکری

جناب آقای دکتر مسن قبادی

سرکار خانم دکتر عفت ایرانی جم

اسامی همکاران دیگر که در تدوین برنامه مشارکت داشته اند:

سرکار خانم زیبا داوری بینا

Internal Medicine**بیماریهای داخلی**

بیماریهای داخلی یک رشته تخصصی بالینی پزشکی است که دانش آموختگان آن با کسب دانش، مهارت، نگرش و رفتارهای لازم، در جهت پیشگیری، ارزیابی، تشخیص، مراقبت، درمان و پیگیری بیماری های داخلی اقدام می نمایند.

Vision:**دورنما (چشم انداز):**

ما بر آنیم با تربیت متخصصین داخلی توانمند و متعهد در زمینه ی پیشگیری، تشخیص و درمان بیماریهای داخلی در تامین، حفظ و ارتقای سلامت جامعه و تولید علم در جهان جایگاه ممتاز داشته باشیم.

Mission:**رسالت (ماموریت):**

ماموریت رشته داخلی تربیت متخصصینی است که ضمن ارائه عالی ترین سطوح مراقبت، تشخیص و درمان علمی و مبتنی بر شواهد برای بیماران، با رعایت اصول اخلاق پزشکی و تعهد حرفه ای، نگرش جامع و جامعه نگر داشته و در آموزش علوم پزشکی و تولید علم و پژوهش فعال باشند.

Expected outcomes:**پیامدهای مورد انتظار**

- انتظار میرود دانش آموختگان این رشته قادر باشند:
- * با بیماران، همراهان و همکاران ارتباط مناسب برقرار نمایند.
  - * با استفاده از طبابت مبتنی بر شواهد، بیماریهای داخلی را تشخیص داده، جهت پیشگیری، درمان و باز توانی آنها اقدام نمایند.
  - * جهت خود آموزی و آموزش دیگران اقدام کنند.
  - * مقررات اخلاق حرفه ای را به کار گیرند.
  - * به انجام پژوهشهای کاربردی مبادرت ورزند.

Roles:

نقش های دانش آموختگان در جامعه:

دانش آموختگان رشته بیماریهای داخلی در جامعه، در نقش های زیر انجام وظیفه خواهند نمود:

- تشخیص دهنده
- درمانگر
- مشاور
- پیشگیری کننده
- آموزش دهنده
- خودآموز
- حافظ حقوق بیماران و همکاران
- مدیر تیم سلامت
- عضو تیم پژوهش

Tasks:

وظایف حرفه ای دانش آموختگان:

در نقش تشخیص دهنده:

- برقراری ارتباط با بیمار، همراهان و همکاران
- گرفتن شرح حال
- معاینه بیمار
- درخواست آزمایشات تشخیصی
- انجام پروسیجرهای تشخیصی مجاز
- تفسیر و تلفیق اطلاعات
- تشخیص

در نقش درمانگر:

- انتخاب رویکرد مناسب درمانی
- تجویز منطقی دارو
- انجام پروسیجرهای درمانی مجاز
- پایش و پیگیری بیمار

در نقش مشاور:

- برقراری ارتباط با همکاران در سطوح مختلف
- درخواست مشاورات پزشکی
- ارائه مشاوره تخصصی به متقاضیان

در نقش پیشگیری کننده:

- تجویز واکسن در مواقع لازم
- ایمنو و شیمیوپروفیلاکسی در موارد لازم
- شناسایی عوامل خطر بیماری و ارائه راهکارهای مقابله با آنها

در نقش آموزش دهنده:

- آموزش بیماران، گروهها، جمعیت ها و جامعه، خانواده، متخصصین رشته های دیگر و دانشگاهیان در مواقع ضروری

در نقش خود آموز:

- کسب اطلاعات و توانمندیهای روز آمد

در نقش حافظ حقوق بیماران و همکاران:

- شرکت در محافل قضائی جهت کمک به استیفای حقوق حقه بیماران و همکاران

در نقش مدیر تیم سلامت:

- مدیریت بخش ها، درمانگاهها و مراکز بیماریهای داخلی
- مدیریت تیم های پژوهشی در زمینه بیماریهای داخلی

در نقش پژوهشی:

- طراحی و پیشنهاد طرحهای پژوهشی کاربردی یا بنیادی در زمینه بیماریهای داخلی
- آنالیز داده ها در حد مورد نیاز
- تهیه گزارش علمی و اجرائی تحقیق
- ارائه و نشر نتایج پژوهشها
- نقد نتایج پژوهشها
- استفاده مناسب از نتایج پژوهشها

توانمندی‌های ها و مهارت های پروسیجرال مورد انتظار : Expected Competencies & Procedural Skills:

الف: توانمندی‌ها:

- برقراری ارتباط (Communication)
- اخذ و ثبت شرح حال
- انجام معاینه بیماران
- استدلال و قضاوت بالینی
- استفاده از فن آوری اطلاعات
- تشخیص-درمان طبی-اداره و مراقبت بیماران ترجیحا با استفاده از clinical pathway**
- انجام پژوهش
- آموزش
- مدیریت تیم سلامت
- درخواست و ارائه مشاوره (Consulting, Counselling)

ب: مهارت های پروسیجرال (اقدامات تشخیصی-درمانی):

<p>بفش جنرال</p>	<p>گرفتن رگ وریدی و شریانی از جمله گذاشتن کاتتر ژوگولار، فمورال و CVP و انجام ABG انجام کات دان کشیدن مایعات بدن شامل مایع آسیت، مایع پلور، مایع مفصلی، مایع نخاعی</p>
<p>بفش (روماتولوژی)</p>	<p>تزریق و آسپیراسیون مفصل زانو و تزریقات پری آرتیکولر در (شانه، اپی کوندیلیت،)</p>
<p>بفش ریه</p>	<p>باز نگهداشتن راه هوایی شامل: گذاشتن air way، لوله تراشه و کریکوتیروئیدوتومی استفاده از ونتیلاتور و نحوه تنظیم ونتیلاتور - پاراسنتز پلورال بیوپسی پلور انجام اسپرومتری</p>
<p>بفش نفرولوژی</p>	<p>گذاشتن کاتتر و انجام دیالیز صفاقی اورژانس گذاشتن کاتتر Double Lumen جهت انجام همو دیالیز</p>
<p>بفش گوارش</p>	<p>گذاشتن سوند معده، سوند بلاک مور آندوسکوپی فوقانی - بیوپسی کبد رکتوسیگموئیدوسکپی پاراسنتز مایع آسیت و تشخیص و درمانی</p>
<p>بفش قلب</p>	<p>انجام و تفسیر الکتروکاردیوگرام استفاده از دستگاه Pace maker خارجی</p>
<p>بفش هماتولوژی</p>	<p>آسپیراسیون و بیوپسی مغز استخوان تزریق داروهای کموتراپی و درمان عوارض آنها با هدایت انکولوژیست تهیه، رنگ آمیزی و خواندن لام خون محیطی، نمونه های خلط، لام ادرار و مدفوع انجام سیلان، انعقاد و تراکشن لخته.</p>
<p>بفش غدد</p>	<p>انجام FNA تیروئید</p>

Educational Strategies:

راهبردهای آموزشی:

۱. عمدتاً بر مبنای دانشجو محوری
۲. بر مبنای حل مسئله
۳. عمدتاً بر مبنای آموزش بیمارستانی با تقویت رویکرد آموزش سرپائی
۴. آموزش جامعه نگر (Community oriented curriculum)
۵. تاکید بر آموزش ادغام یافته افقی با تقویت آموزش در بخش جنرال

Teaching & Learning Methods:

روش های عمده آموزش (روش های یاددهی و یادگیری):

- ۱- آموزش بالینی، حین ارائه خدمت (آموزش بر بالین و آموزش سرپایی)
- ۲- آموزش در گروههای بزرگ نظیر: کنفرانس های درون بخشی و بین بخشی، گزارش صبحگاهی، CPC، موربیدیتی و مورتالیتی، ژورنال کلاب
- ۳- آموزش در گروههای کوچک نظیر: بحث های گروهی - کارگاه آموزشی و PBL
- ۴- خود یادگیری
- ۵- انجام پروژه پژوهشی
- ۶- روشهای ارتقاء فرایند

ساختار کلی دوره آموزشی:

سپار چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	مجموع (ماه)	چرفشها
-	۲ ماه	۲ ماه	۳ ماه	۷	جنرال
۱ ماه	۲ ماه	۲ ماه	۳ ماه	۷	اورژانس
-	۱ ماه	۱ ماه	-	۴	قلب و CCU
-	۱ ماه	۱ ماه	-	۳	ICU
۱ ماه	-	۱ ماه	-	۲	عفونی
۳ ماه	-	-	-	۳	گرایش
-	-	۱ ماه	-	۱	مسمومیت
۱ ماه	-	-	-	۱	نورولوژی
۱ ماه	-	-	-	۱	درمانگاه جنرال
۱ ماه	-	-	-	۱	طرح فارغ از مرکز
-	۱ ماه	۱ ماه	۲ ماه	۳	ریه
-	۱ ماه	۱ ماه	۱ ماه	۳	روماتولوژی
۱ ماه	۱ ماه	۱ ماه	-	۳	هماتولوژی
۱ ماه	۱ ماه	-	۱ ماه	۳	غدد
۱ ماه	۱ ماه	۱ ماه	۱ ماه	۳	نفرولوژی
۱ ماه	۱ ماه	-	۱ ماه	۳	گوارش

بفشهای فوق تخصصی

محتوای آموزشی:

عناوین دروس نظری عمومی ضروری

سال دستیاری	زمان (ساعت) *	موضوع (syllabus)
سال اول	کارگاه یک روزه	- برقراری ارتباط مناسب
سال اول	کارگاه یک روزه	- گرفتن شرح حال و معاینه بیماران
سال اول	کارگاه یک روزه	- نگارش گزارشات پزشکی
سال اول تا چهارم	----	- تفسیر، توصیف، تحلیل و نقد مدارک پزشکی
سال اول تا چهارم	----	- استدلال بالینی (Clinical Reasoning)
سال اول تا چهارم	----	- قضاوت و تصمیم گیری بالینی
سال دوم	کارگاه یک روزه	- مشاوره پزشکی
سال اول تا چهارم	شیوه های مختلف	- اخلاق پزشکی
سال اول	کارگاه یک روزه	- جنبه های قانونی پزشکی
سال اول	شیوه های مختلف	- ICDL
سال دوم	کارگاه سه روزه	- روش تحقیق
سال دوم	کارگاه یک روزه	- روشهای آموزش بالینی
سال اول	کارگاه یک روزه	- اصول یادگیری و روشهای مطالعه
سال دوم	کارگاه یک روزه	- (Evidence Based Medicine)EBM
سال اول تا چهارم	کارگاه یک روزه	- (Problem Based Learning)PBL
سال دوم	کارگاه سه روزه	- تجویز منطقی دارو و درخواست آزمایشات تشخیصی
سال سوم	کارگاه یک روزه	- اصول مدیریت در نظام سلامت
سال دوم	کارگاه یک روزه	- آشنایی با نظام سلامت کشور و سیستم ارجاع
سال دوم	کارگاه سه روزه	- اپیدمیولوژی بیماریهای شایع داخلی در ایران

آشنایی با اصول علمی مهارتهای فوق ونحوه بکار گیری آنها طی برنامه های آموزشی درطول دوره

عناوین دروس نظری عمومی انتخابی

ردیف	موضوع (syllabus)	زمان (ساعت)	سال دستیاری
	روش تحقیق پیشرفته*	کارگاه ۵-۳ روزه	سال سوم

محتوای آموزشی:

عناوین دروس نظری اختصاصی ضروری بخش:

گروه روما تولوژی : دکتر اعظمی- دکتر محمدی کبار - دکتر انتشاری- دکتر سارا جلالی حیوانی -

دکتر الهام نژادسیفی

ماه/سال	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳
۱	منو آرتريت حاد و مزمن	استنو آرتريت (۱)	درد پشت و کمر
۲	پلی آرتريت های حاد و مزمن	اسکلرودرمی	پری آرتريت ها
۳	آرتريت سپتیک	میوزیت ها	فیبرومیالژی
۴	نقرس	استنو آرتريت (۲)	سارکونیدوزیس
۵	سایر کریستال آرتروپاتی ها	استنو پروزیس	تظاهرات موسکولو اسکلتال بیماریهای سیستمیک
۶	آرتريت روماتوئید	اندیکاسیون ها و تفسیر دانسیتومتری	تزریق های مفصلی یا اطراف مفصلی شوگرن
۷	لوپوس اریتماتوس سیستمیک	اسپوندیلو آرتروپاتی ها (۱)	سیستم HLA
۸	واسکولیت ها	اسپوندیلو آرتروپاتی ها (۲)	اختلال عملکرد سیستم های ایمنی در بیماریهای روماتولوژیک
۹	سندرم بهجت	تزریق های مفصلی و اطراف مفصلی	بیماریهای مختلف بافت همبند (MCTD)

گروه خون و انکولوژی : دکتر پورقاسمیان – دکتر ایرانی جم

ماه/سال	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳
۱	اختلالات انعقادی	بازوفیلی- منوسیتوز	کلیات سرطانیها
۲	اختلالات خونریزی دهنده	هموگلوبینوپاتی ها	هموگلوبینوپاتی ها
۳	اندیکاسیونها و عوارض ترانسفوزیون	بازوفیلی- منوسیتوز	اصول کموتراپی (۱)
۴	آئمی (۱)	هموفیلی	اصول کموتراپی (۲)
۵	آئمی (۲)	ترومبوسیتوپنی	اصول رادیوتراپی
۶	لنفادنوپاتی	ترومبوسیتوز	نارسانی مغز استخوان
۷	اسپلنومگالی	لوکمی حاد (۱)	بیماریهای لنفوپرولیفراتیو (۱)
۸	تغییر آزمایشات خونی	لوکمی حاد (۲)	بیماریهای لنفوپرولیفراتیو (۲)
۹	آئمی (۳)	اریتروسیتوزیس	بیماریهای میلوپرولیفراتیو (۱)
۱۰	فرآورده های خونی	انوزینوفیلی	بیماریهای میلوپرولیفراتیو (۲)

گروه عدد: دکتر ذاکری

ماه/سال	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳
۱	طبقه بندی دیابت و عوارض	کوشینگ	هیپوگنادیسم اولیه و ثانویه زنان
۲	درمان دیابت	گره تیروئید و سرطان تیروئید	هیپوگنادیسم اولیه و ثانویه مردان
۳	کتواسیدوز دیابت	هیپرکلسمی و هیپرپاراتیروئیدی	کمبود هورمون رشد
۴	هیپر اسمولار	هیپوکلسمی و هیپوپاراتیروئیدی	فشار خون ثانویه
۵	هیپوگلیسمی	آکرومگالی	فنوکروموسیتوم
۶	پرکاری تیروئید	پرولاکتونما	چاقی
۷	کم کاری تیروئید	هیرسوتیسم	استنوپروز
۸	طوفان تیروئید	اختلالات چربی خون	پاژه
۹	کمای میکزدم	استنومالاسی و ریکتز	دیابت بیمزه و نارسایی هیپوفیز
۱۰	نارسایی آدرنال	یانسگی و اولیگومنوره	

**گروه قلب : دکتر دوستکامی - دکتر باباپور - دکتر زمانی - دکتر نجاتی - دکتر اوستا - دکتر امیر عجم -
دکتر ولی زاده - دکتر عبادی - دکتر رستم زاده**

ماه/سال	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳
۱	آنژین صدری و	ریسک فاکتورهای MI	پیشگیری آنتی بیوتیک در بیماری دریچه ای
۲	آریتمی های قلب	انفارکتوس	-
۳	هیپرتانسیون	-	-
۴	صدای غیر طبیعی و سوفل قلبی	تورم اندام تحتانی	شوک و سنکوپ
۵	اندیکاسیون آنژیوپلاستی و جراحی قلب	آنژین صدری	نارسایی حاد و مزمن قلبی
۶	بیماریهای دریچه ای قلب	تاکی آریتمی و برادی آریتمی	کاردیو ورژن الکتریکی
۷	اندیکاسیون پیس میکر	پریکاردیت و تامپوناد قلبی	بیماری انسدادی شریان و وریدی
۸	ترومبوزهای حاد ریوی	آنوریسم آئورت و دیسکسیون آئورت	جایگاه اکوکاردیوگرافی در تشخیص بیماریهای قلبی و عروقی
۹	آزمایشات قلبی عروقی	آنژیوگرافی (اندیکاسیون و تفسیر آن)	استرس تست و تفسیر آن EST
۱۰	تفسیر ECG	کاردیومیوپاتی ها	برخورد با بیماری ایسکمیک قلب

گروه ریه : دکتر قبادی - دکتر حسینی نیا - دکتر صمدی

ماه / سال	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳
۱		حمله حاد آسم	آمبولی ریه و ترومبوز
۲	پنوموتوراکس	نارسایی حاد تنفسی	-
۳	ادم حاد ریه	-	تفسیر ABG
۴	تنگی نفس + عفونت دستگاه تنفسی فوقانی	بدخیمی مدیاستن و پلور	تفسیر مایع پلور
۵	سرفه و هموپتیزی	افیوزن پلورال	تفسیر CXR
۶	بیماری خواب	COPD	بیماری کلاژن و ریه
۷	پنومونی ها	بیماریهای شغلی و پنوموکونیوز	پنومونی انوزینوفیلی
۸	سل	AT + CF PCD	افزایش فشار خون شریان ریوی و کورپولمونال
۹	آبسه ریه + آمپیم	ونتیلیسیون مکانیکی	واسکولیت های ریوی
۱۰	سارکونیدروزیس	اسپیرومتری	ARDS
	سرطان ریه ندول منفرد ریه	ریه و آلودگی هوا و بیماریهای قارچی ریه	IPF , ILD

گروه عفونی : دکتر حبیب زاده - دکتر محمد شاهی- دکتر جعفرزاده - دکتر اکبری

ماه / سال	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳
۱	مننژیتها - انسفالیت	آرتریت سپتیک	بوتولیسم و کزاز
۲	سپسیس	پنومونیا	هاری
۳	عفونتهای ادراری	استنومیلیت	هیپاتیتهای عفونی
۴	برخورد با بیمار تب دار سپتی سمی	سل ریه و سل خارج ریه	عفونتهای مهم بارداری
۵	اصول آنتی بیوتیک تراپی	تب با منشا ناشناخته	عفونتهای بیمارستانی
۶	گاستروانتریتها و مسمومیتهای غذایی	هرپس زونا و عفونتهای هرپسی	کیست هیداتیک
۷	بیماری انگلی روده	منونوکلنوز و سیتومگالو ویروس	سندرم نقص ایمنی اکتسابی (۱)
۸	مالاریا توکسوپلازما	سیاه سرفه	سندرم نقص ایمنی اکتسابی (۲)
۹	کالآزار پنوموسیستیس جیروسی	فارنژیت	بوتولیسم و کزاز
۱۰	مننژیت و انسفالیتها	سینوزیت	STD

گروه گوارش : دکتر یزدانبد - دکتر شایگان نژاد - دکتر نعمتی

دکتر ساجدی - دکتر متین

ماه / سال	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳
۱	خونریزی های گوارش فوقانی	خونریزی گوارشی تحتانی	کبد چرب
۲	شکم حاد	آنسفالوپاتی کبدی	کanser پانکراس
۳	برخورد با دیسفاژی وادینوفاژی	IBS	کanser های مری و معده
۴	بیماری ریفلاکس مری GERD	هلیکوباکتریلوری	کanser کولون
۵	برخورد با بیمار دیس پپسی	IBD (کولیت اولسروز)	پانکراتیت ها
۶	PUD (زخم های پپتیک)	IBD (کرون)	بیماریهای ارثی کبد و اتوایمیون
۷	برخورد با بیمار اسهالی	کلستاز	سنگهای صفراوی
۸	آنالیز مایع آسیت	سیروز	سندرم سو جذب
۹	یبوست	هیپاتیت ویرال و انواع هیپاتیت ها	تفسیر رادیولوژیک در بیماریهای گوارش
۱۰	اندیکاسیونهای آندوسکوپی و کولونوسکوپی و ERCP	کanser کبد	مانومتري و PH متري

گروه جنرال : دکتر فرزانه- دکتر نسترن صادقی فر – دکتر جواهری – دکتر علی عسگرزاده – دکتر قدیمی-

دکتر اکبر فکری

عناوین	ماه / سال
اصول تغذیه وریدی	۱
مارگزیدگی ، عقرب ، زنبور	۲
مسمومیت های شایع	۳
آب و الکترولیت ۱	۴
آب و الکترولیت ۲	۵
هایپرتانسیون	۶
شوک	۷
برخورد با بیماریهای کوما	۸
برخورد با بیمار تشنجی	۹
طرز انجام پروسیجر های تشخیصی	۱۰
درخواست و تفسیر آزمایشات پاراکلینیکی مورد نیاز	۱۱

گروه نفرولوژی : دکتر بشردوست – دکتر سوسن محمدی کبار – دکتر سبزواری

ماه / سال	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۳
۱	نارسایی حاد	گلورونفریت ها	تومورهای کلیوی
۲	نارسایی مزمن کلیوی	علل سندرم نفروتیک	نفر و الکتروفروز
۳	علل هماچوری و پروتئینوری	علل سندرم نفروتیک	بیوشیمی کلیوی
۴	اختلالات اسید و باز	دیالیز علل اندیکاسیون	گرافی و تصویر برداری
۵	اختلالات اسید و باز	عوارض حین دیالیز	نفریت حاد
۶	اختلالات الکترولیتی هیپر و هیپوکالمی	پیوند کلیه اندیکاسیون	نفریت مزمن
۷	اختلالات الکترولیتی هیپر و هیپوناترمی	پیوند کلیه عوارض مغزی	بیماریهای APKA
۸	سنگ های کلیوی	پیوند کلیه عوارض	سایر بیماریهای
۹	سندرم نفروتیک	MTN اولیه	RTA
۱۰	U/A	MTN ثانویه	پاتولوژی

عنوین مهارت‌های عملی ضروری

مهارت‌های عملی بخش اورژانس

ECG	رگ گیری
گذاشتن NGT	ABG
گذاشتن لوله ادراری	لوله گذاری داخل تراشه
استفاده از دستگاه الکتروشوک	شستشوی معده
گذاشتن کانتر ورید مرکزی	آسپیراسیون پنوموتوراکس فشاری و کارگذاری کاتتر داخل جنبی
اندازه گیری کتون خون و ادرار	استفاده از گلوکومتر
احیای قلبی - ریوی (ALS - BLS)	اندازه گیری وزن مخصوص ادرار
پونکسیون مایع مفصل زانو	کار دیورژن
انجام کشت خون	پالس اکسی متری
زمان سیلان وانعقاد	نمونه برداری از بافت‌های عفونی
<u>سنتز مایع پلور</u>	سنتز سوپرا پوبیک

مهارتهای عملی بخش ریه

لوله گذاری داخل تراشه	سنتز مایع پلور
تنظیم و به کارگیری دستگاه تهویه مکانیکی	بیوپسی پلور
پالس اکسی متری	تست مانتو
آسپیراسیون پنوموتوراکس فشاری و کارگذاری کاتتر داخل جنبی	اسپیرومتری
پیک فلومتری	استفاده از نبولایزرها
رنگ آمیزی گرم و زیل نلسون	

مهارتهای عملی بخش خون

تهیه و خواندن لام خون محیطی	زمان سیلان و انعقاد
بیوپسی مغز استخوان	
آسپیراسیون مغز استخوان	

مهارتهای عملی بخش غدد

نمونه برداری سوزنی تیروئید	تستهای تحریکی و مهارتهای غدد
تزریق انسولین	استفاده از گلوکومتر
اندازه گیری وزن مخصوص ادرار	اندازه گیری کتون خون و ادرار

مهارتهای عملی بخش روماتولوژی

تزریق داخل مفصلی	پونکسیون مایع مفصل زانو
آنالیز مایع سینویال از نظر کریستال	تست پاترژی

مهارتهای عملی بخش قلب

گذاشتن پیس میکر خارجی	کاردیورژن
ECG	احیای قلبی - ریوی (ALS - BLS)
استفاده از دستگاه الکتروشوک	

مهارتهای عملی بخش گوارش

گذاشتن NGT	شستشوی معده
گذاشتن سوند بلاک مور	بیوپسی کبد
شورت سیگموئیدوسکپی	آندوسکوپی فوقانی
پاراسنتز مایع آسیت	

مهارتهای عملی بخش جنرال

رگ گیری	پونکسیون مایع مفصل زانو
سنتز مایع پلور	گذاشتن لوله ادراری
تهیه و خواندن لام خون محیطی	آسپیراسیون مغز استخوان

تست مانتو	پالس اکسی متری
سنتز سوپرا پوویک	رنگ آمیزی گرم و زیل نلسون
مهارتهای عملی بخش ICU	
تنظیم و به کارگیری دستگاه تهویه مکانیکی	لوله گذاری داخل تراشه
پالس اکسی متری	گذاشتن کانتر ورید مرکزی
<u>تراکئوستومی</u>	استفاده از نبولایزرها
مهارتهای عملی بخش عفونی	
تست مانتو	LP
انجام کشت خون	رنگ آمیزی گرم و زیل نلسون
	نمونه برداری از بافتهای عفونی
مهارتهای عملی بخش اعصاب	
	LP

عناوین مهارت‌های عملی (انتخابی)

عنوان مهارت	بفیش	کل دفعات مورد نیاز	سال ۱	سال ۲	سال ۳	سال ۴
اندوسکوپی تشخیصی UPPER-GI	گوارش	۵۰			*	*
اندوسکوپی درمانی UPPER-GI		۳۰			*	
انجام بیوپسی پریتوان		۲			*	
برونکوسکپی در setting هموپتزی	ریه	۳۰			*	
برونکوسکپی همراه با بیوپسی		۲۰				
سونوگرافی جهت هدایت نمونه برداری کبد، کلیه و تیروئید	رادیولوژی	با نظر بخش مربوطه تعیین می گردد				
بیوپسی کلیه	نفرولوژی	۱۰				
اکوکاردیوگرافی برای موارد اورژانس	قلب	با نظر بخش مربوطه تعیین می گردد				

انتظارات اخلاق اجتماعی و حرفه ای از دستیاران (Professionalism)

دستیاران و دانش آموختگان این رشته انتظار می رود:

الف- در حوزه نوع دوستی

- ۱) منافع بیمار را بر منافع خود ترجیح دهند.
  - ۲) در مواجهه با بیماران مختلف عدالت را رعایت کنند.
  - ۳) در برخورد با بیماران به تمام ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی آنان توجه داشته باشند.
  - ۴) در تمامی مراحل مراقبت از بیماران وقت کافی صرف نمایند.
  - ۵) به خواسته ها و آلام بیماران توجه داشته باشند.
  - ۶) منشور حقوق بیمار را در شرایط مختلف رعایت کرده و از آن دفاع کنند.
- ب- در حوزه وظیفه شناسی و مسئولیت
- ۱) نسبت به انجام وظائف خود تعهد کافی داشته باشند.
  - ۲) به سوالات بیماران پاسخ دهند.
  - ۳) اطلاعات مربوط به وضعیت بیمار را با مناسبترین شیوه در اختیار وی و همراهان قرار دهند.
  - ۴) از دخالت های بی مورد در کارهمکاران پرهیز نمایند و با اعضای تیم سلامت تعامل داشته باشند.
  - ۵) در تمامی مراحل مراقبت و انتقال بیماران احساس مسئولیت نمایند.
  - ۶) برای مصاحبه، انجام معاینه و هر کار تشخیصی درمانی از بیماران اجازه بگیرند.
  - ۷) در رابطه با پیشگیری از تشدید بیماری، بروز عوارض، ابتلای مجدد، انتقال بیماری و نیز بهبود کیفیت زندگی به طور مناسب به بیماران آموزش دهند.

ج- در حوزه شرافت و درستکاری

- ۱) راستگو باشند.
- ۲) درستکار باشند.
- ۳) رازدار باشند
- ۴) حریم خصوصی بیمار را رعایت نمایند

د- در حوزه احترام به دیگران

- ۱) به عقاید، آداب، رسوم و عادات بیماران احترام بگذارند.
- ۲) بیمار را به عنوان یک انسان در نظر گرفته، از ذکر عناوین پزشکی به جای نام بیمار پرهیز نمایند.
- ۳) به وقت بیماران احترام گذاشته و نظم و ترتیب را رعایت نمایند.
- ۴) به همراهان بیمار، همکاران و کادر تیم درمانی احترام بگذارند.
- ۵) وضعیت ظاهری آنها مطابق با شئون حرفه ای باشد.

ه- در حوزه تعالی شغلی

- ۱) انتقاد پذیر باشند.
- ۲) محدودیت های علمی خود را شناخته، در موارد لازم مشاوره و کمک بخواهند.
- ۳) به طور مستمر، دانش و توانمندی های خود را ارتقاء دهند.
- ۴) اقدامات تشخیصی درمانی مناسب را مطابق با امکانات و دستاوردهای علمی در دسترس انجام دهند.
- ۵) استانداردهای تکمیل پرونده پزشکی و گزارش نویسی را رعایت کنند.

Assessment :

ارزیابی دستیار

الف- روش های ارزیابی (Assessment Methods):

مجموع نمرات ارتقاء هر سال ۳۰۰ است که به شرح زیر خواهد بود:

۱- ارزیابی درون بخشی؛ ۱۵۰ نمره میباشد که شامل:

الف) رفتار حرفه ای: ۳۰ نمره

ب) روش OSCE و PMP و حداقل یک روش نوین ارزشیابی (Mini Cex, Dops,..): ۱۲۰ نمره
بخشی از نمرات بند فوق به تشخیص گروه آموزشی به log book اختصاص خواهد یافت.

الف) رفتار حرفه ای در حیطه های :

۱- وظیفه شناسی و مسئولیت پذیری

۲- شرافت و درستکاری

۳- نوع دوستی

۴- احترام به دیگران

۵- عدالت

۶- تعالی شغلی و سایر موازین و شئون معنوی اخلاقی و حرفه ای

کسب حداقل ۷۰٪ نمره از بخش رفتار حرفه ای برای قبولی دستیار در ارزیابی درون بخشی ضروری است.

۲- آزمون؛ ۱۵۰ نمره میباشد که شامل:

۱- آزمون کتبی دوره ای در طول سال دو دوره: ۶۰ نمره

۲- آزمون کتبی سالیانه (در تاریخی که هر سال از طرف دبیرخانه اعلام خواهد شد): ۹۰ نمره

شرایط بازنگری برنامه

سوالات اساسی در ارزشیابی برنامه

ردیف	سوال	منبع گردآوری داده ها	روش	معیار مورد انتظار
۱	آیا برنامه، در اختیار همه اعضای هیئت علمی و دستیاران قرار گرفته است؟	دستیاران - اساتید	پرسشنامه	>۸۰٪
۲	آیا محتوای برنامه، اطلاع رسانی کافی شده است؟	مستندات	مشاهده	>۸۰٪
۳	آیا اعضای هیئت علمی و دستیاران از اجزای برنامه آگاهی دارند؟	دستیاران - اساتید	پرسشنامه	>۵۰٪
۴	آیا در طول اجرای برنامه، وزارت متبوع، دانشگاه و دانشکده از آن حمایت کرده است؟	تایید اساتید و مدیران	مصاحبه و مشاهده	>۷۰٪
۵	آیا باورها و ارزشها در طول اجرای برنامه رعایت شده است؟	ارزیابی فرایند	پرسشنامه	>۸۰٪
۶	آیا اجرای برنامه رشته را به دورنما نزدیک کرده است؟	ارزیابی فرایند	پرسشنامه	>۷۰٪
۷	آیا رسالت رشته در بعد آموزشی تحقق یافته است؟	ارزیابی Out came	پرسشنامه	>۷۰٪
۸	آیا وضعیت تولید علم و نشر مقالات روبه ارتقاء و در جهت دور نما بوده است؟	ارزیابی مقالات	مشاهده	+ (بلی)
۹	آیا پیامدهای پیش بینی شده در برنامه تحقق یافته اند؟	ارزیابی عملکرد دستیاران	پرسشنامه	>۸۰٪
۱۰	آیا برای اجرای برنامه، هیئت علمی لازم وجود دارد؟	مستندات	مشاهده	۱۰۰٪
۱۱	آیا تنوع بیماران برای آموزش و پژوهش در رشته کافی بوده است؟	مستندات	مشاهده	۱۰۰٪
۱۲	آیا تجهیزات تخصصی پیش بینی شده در اختیار قرار گرفته است؟	ارزیابی تجهیزات	مشاهده	۱۰۰٪
۱۳	آیا عرصه ها، بخش ها و واحدهای آموزشی ضروری برای اجرای برنامه فراهم شده است؟	ارزیابی عرصه ها	مشاهده	۱۰۰٪
۱۴	میزان استفاده از روشهای فعال آموزشی چقدر بوده است؟	دستیاران	مصاحبه	>۵۰٪
۱۵	آیا محتوای آموزشی رعایت شده است؟	مستندات و برنامه ها	مشاهده	>۸۰٪
۱۶	میزان رعایت ساختار دوره و رعایت بخشهای چرخشی چقدر بوده است؟	دستیاران	مصاحبه	>۸۰٪
۱۷	آیا رعایت انتظارات اخلاقی رضایت بخش بوده است؟	اساتید - بیماران	مصاحبه	>۹۰٪
۱۸	آیا منابع تعیین شده در دسترس دستیاران قرار دارد؟	مستندات	مشاهده	۱۰۰٪
۱۹	آیا دستیاران مطابق برنامه ارزیابی شده اند؟	مستندات	مشاهده	>۸۰٪
۲۰	آیا میزان اشتغال به کار دانش آموختگان در پستهای مرتبط رضایت بخش بوده است؟	دانش آموختگان	پرسشنامه	>۹۰٪
۲۱	آیا دانش آموختگان نقش ها و وظایف خود را در جامعه به شکل مطلوب انجام می دهند؟	مدیران محل اشتغال	پرسشنامه	>۷۰٪
۲۲	آیا موضوع تداخل وظایف با رشته های دیگر معضلاتی را در پی داشته است؟	اساتید	مصاحبه	<۱۰٪
۲۳	میزان رضایت دستیاران و استادان از برنامه؟	دستیاران - اساتید	پرسشنامه	>۷۰٪
۲۴	میزان رضایت مدیران محل اشتغال دانش آموختگان از عملکرد آنها؟	مدیران	پرسشنامه	>۸۰٪